

Till: Havs- och Vattenmyndigheten

2025-01-29

Yttrande gällande remiss om reglering av fiske i Harkskärsfjärdens naturreservat (Dnr 2024-004802)

Övergripande synpunkter

BalticWaters är i över lag positiva till förslaget att förbjuda fiske i delar av Harkskärsfjärdens naturreservat mellan den 1 mars och den 10 juni och att det under resterande del av året enbart ska vara tillåtet att bedriva fiske med handredskap i dessa områden.

BalticWaters vill understryka att gäddans lek i det aktuella området kan pågå under hela juni månad, enligt data från [Lektidsportalen](#). Vad gäller abborre leker den dessutom under hela juli. Stiftelsen menar därför att fiskeförbudet bör förlängas till och med den 31 juli.

BalticWaters vill betona att marina skyddade områden bör vara just skyddade, i ordets rätta mening. Stiftelsen hade föredragit strikta regleringar i *hela* naturreservatet vilket skulle främja både kustekosystemet, enskilda arter och möjligheten till naturupplevelser.

Detaljerade synpunkter

Förslaget

BalticWaters anser att förslaget är angeläget mot bakgrund av Sveriges åtagande inom ramen för EU:s biodiversitetsstrategi som kräver att Sverige senast år 2030 ska skydda 30 procent av havet, varav 10 procent ska vara strikt skyddat. Idag uppskattas enbart cirka 11 procent av Östersjön vara skyddad. I flera marina skyddade områden är skyddet dessutom mycket begränsat och kan med fördel stärkas.

Förslaget är också angeläget sett till tillståndet för gädda längs Östersjökusten. Landningar av gädda längs den svenska Östersjökusten har minskat relativt stadigt sedan 1990-talet. [Landningar från Bottenhavet följer en liknande nedåtgående trend](#). Enligt SLU beror de minskade landningarna sannolikt på både minskad fiskeansträngning och minskande bestånd av gädda. Att gädda, och andra arter som annars störs av mänsklig påverkan, fredas åtminstone under lekperioden är således viktigt för att främja livskraftiga bestånd.

Betydelsen av sammanhängande nätverk av skyddade marina områden

Som framförs i konsekvensutredningen är sammanhängande nätverk av marina skyddade områden viktigt för att skydda och bevara miljöer. Att utöka och förstärka det marina skyddet är därför en väsentlig del i att förbättra skyddets effektivitet. Sammanhängande skyddsområden där fiske är förbjudet kan bidra till att

bevara livskraftiga fiskpopulationer då flera arter rör sig mellan olika områden under olika livsstadier. Det är därför betydelsefullt att förslaget utökar skyddet i Harkskärsfjärden.

Fiskebegränsningarnas omfattning

Som framkommer i konsekvensutredningen ska den föreslagna regleringen gälla inom ett begränsat område inom reservatet, vilket innebär att det fortfarande är möjligt att fiska i Harkskärsfjärdens yttre delar. BalticWaters stämmer in i konsekvensutredningens slutsats att nackdelarna för yrkesfisket i området bedöms vara små.

BalticWaters vill även framföra att marina skyddade områden bör vara just skyddade, i ordets rätta mening. Stiftelsen hade föredragit strikta regleringar i *hela* naturreservatet vilket skulle främja både kustecosystemet, enskilda arter och möjligheten till naturupplevelser.

Den samlade forskningslitteraturen pekar på att [fiskefredning enbart under lekperioden oftast inte är tillräckligt effektivt](#) för att skydda försvagade fiskbestånd. Permanenta stängningar kan behövas för att förhindra utfiskning under resten av året då fiske tillåts. Även om lekfredning kan skydda stora och produktiva individer, uteblir effekten om de fångas senare, vilket hindrar lekbiomassans återuppbyggnad. Fiskefria områden har flera fördelar, även för fiskenäringen i det längre perspektivet. Dessa områden kan fungera som en försäkring för fisket eftersom de kan bidra till att hindra beståndskollapser.

Övervakning

Slutligen bör understrykas att det förekommer fall där fiske har bedrivits under lekperioden, trots aktivt fiskeförbud. BalticWaters menar därför att viss övervakning av förbudets efterlevnad bör ske.